

A black and white photograph of three cows standing behind a barbed wire fence. The cows are looking towards the camera. The fence is made of several strands of wire, with the top strand being a double-strand barbed wire. The background is a blurred field under a clear sky.

Prava žvotinja: abolicionistički pristup

Predstavlja

Životinje kao stvari

prof. Gary L. Francione

Vrlo je malo moralnih načela
koja gotovo svi prihvaćamo.

Jedno od takvih načela jest da bismo sa životinjama trebali postupati „humano” te da im ne bismo smjeli nanositi „bespotrebnu” patnju.

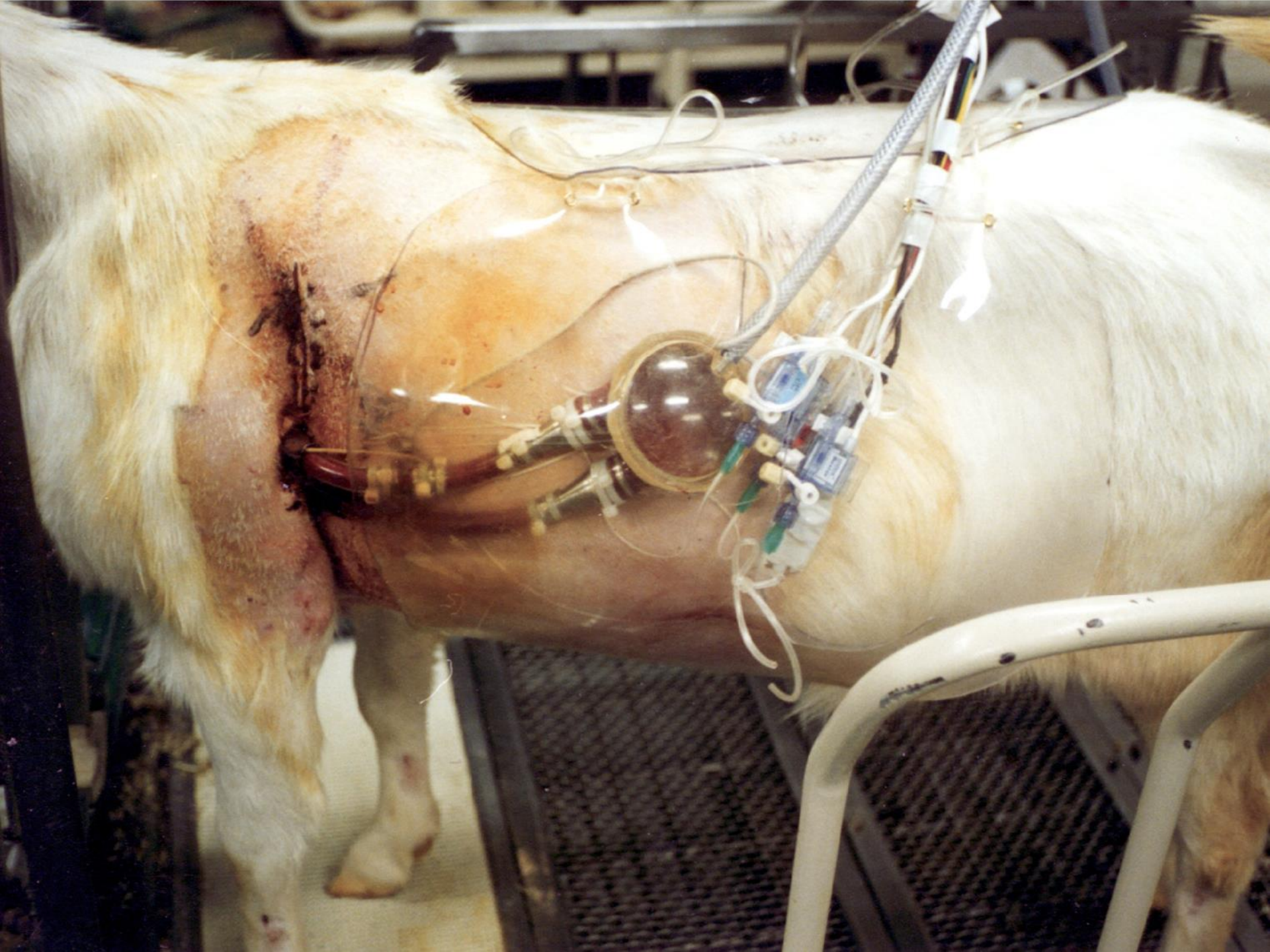

To načelo toliko je duboko u našoj etičkoj kulturi da su ga pravni sustavi Sjedinjenih Država, Velike Britanije i drugih zemalja unijeli u zakone poznate pod nazivom „zakoni o dobrobiti životinja”.

Postoje dvije vrste zakona
o dobrobiti životinja:

Opći zakoni o dobrobiti životinja, poput statuta protiv okrutnosti, ustanovljuju zabranu okrutnog postupanja sa životinjama bez da upućuju na određenu vrstu upotrebe ili određeni kontekst.

Pojedinačni zakoni o dobrobiti životinja odnose se na određenu upotrebu, kao što je upotreba drugih životinja u biomedicinskim istraživanjima, ili na određeni kontekst, kao što je klanje životinja za hranu.

Iako smo skloni vjerovanju da je zaštita koju im zakoni o dobrobiti životinja pružaju značajna, ona je ustvari vrlo ograničena ili nikakva.

352

352

232

232

Zakoni o dobrobiti živalinja često sadrže eksplicitne iznimke i uopće se ne odnose na mnoge vrste našeg upotrebljavanja živalinja.

Ali čak i ako se zakoni odnose na njih,
zaštita koju pružaju je slaba ili nikakva.

Razlog za taj neuspjeh jest to da su druge
životinje *vlasništvo* ljudi.

Životinje su *stvari* koje posjedujemo i koje imaju samo vanjsku ili uvjetnu vrijednost kao nešto što upotrebljavamo u svoju korist.

Mi možemo izabrati da životinjama koje nam prave društvo, kao što su psi i mačke, pripišemo veću vrijednost, ali su u očima zakona čak i te životinje samo roba.

Općenito poričemo da životinje imaju ikakvu unutarnju vrijednost te interese životinja štitimo samo ako nam to koristi.

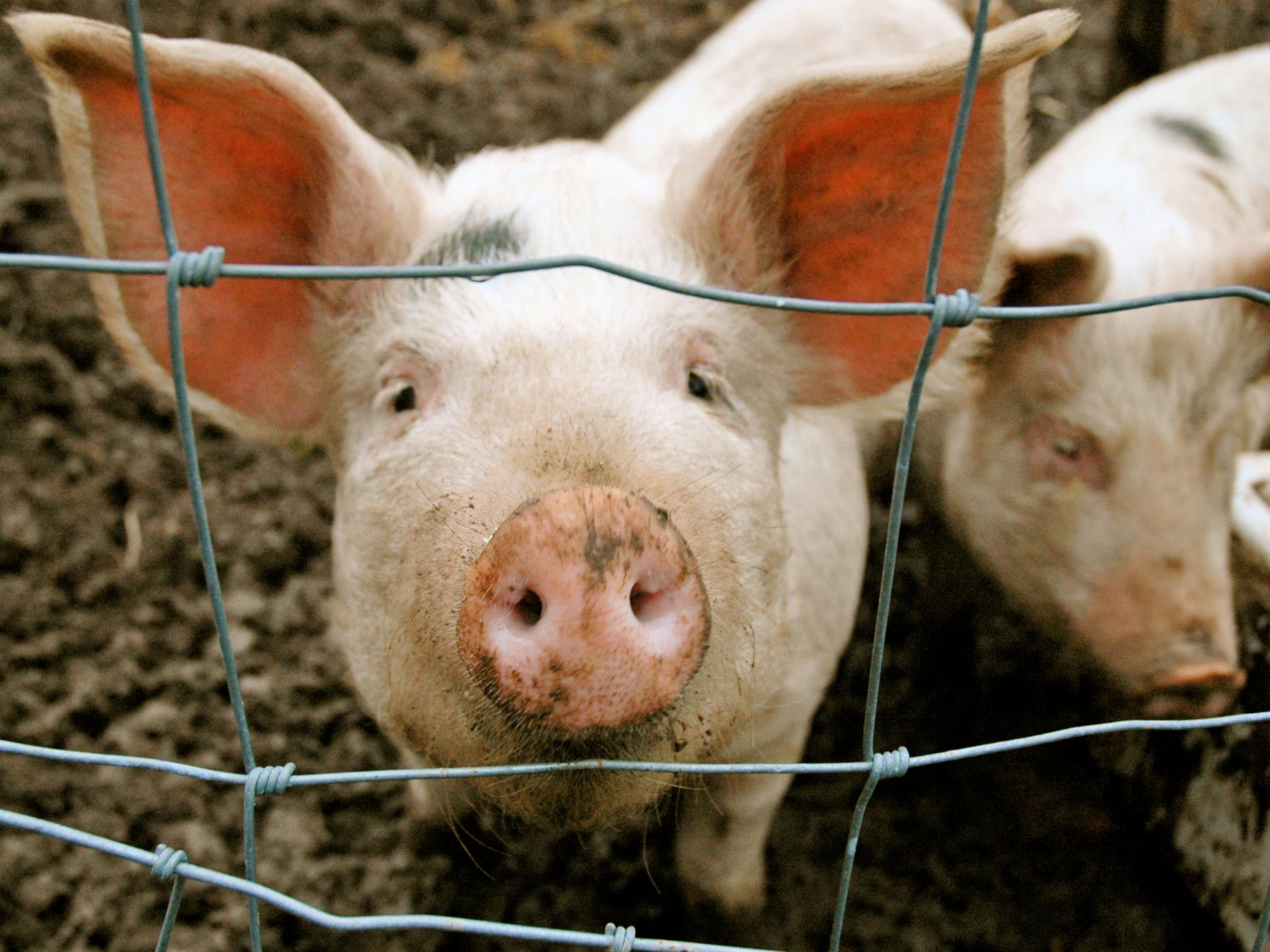
Zakoni o dobrobiti životinja navodno traže
„ravnotežu” suprotstavljenih interesa ljudi
i drugih životinja.

Ali zbog toga što su životinje stvari,
smislena ravnoteža ne može postojati.

Interesi životinja gotovo će se uvijek smatrati manje važnima od interesa ljudi, čak i kad je riječ o interesima ljudi koji su relativno trivijalni, a interesi životinja odnose se na njihov život ili patnju.

Rezultat svakog navodnog traženja ravnoteže interesa ljudi i drugih životinja u zakonima o dobrobiti životinja unaprijed je određen statusom drugih životinja kao „životinja za hranu“, „životinja za pokuse“, „životinja za lov“ i sl.

Upravo ta nemogućnost uravnoteženja interesa vlasnika i interesa njihova vlasništva razlog je zbog kojeg zakon nije uspijevao zaštititi interese robova.

Jednostavno nije bilo moguće uravnotežiti
interese roba i interese robovlasnika.

T. GLOTEBRUCK.

TOBACCO

AUCTION & NEGRO SALES.

LAMP, PINE
E. OLDS

Iako zakoni o dobrobiti životinja navodno zabranjuju nanošenje „bespotrebne“ patnje životinjama, ne pitamo se jesu li određene vrste upotrebljavanja životinja nužne iako se većina patnje koju nanosimo životinjama ni u kojem smislu ne može smatrati nužnom.

Pitamo se samo je li određeni tretman nužan unutar načina na koji želimo upotrebljavati životinje, ali ne preispitujemo nužnost same upotrebe.

Da bismo odredili je li tretman nužan i, prema tome, „human”, razmatramo običaje i praksu različitih institucionaliziranih načina iskorištavanja.

Pretpostavljamo da oni koji se bave tim aktivnostima ne nanose više boli i patnje no što je za određenu svrhu potrebno jer bi suprotno od toga bilo nerazumno, kao što bi bilo nerazumno da neka vlasnica namjerno oštećuje svoj automobil.

GALAXIE 500

Na primjer, iako nije nužno da ljudi jedu meso i mliječne proizvode te iako ta hrana može biti i štetna za ljudsko zdravlje i za okoliš, ne preispitujemo nužnost samog korištenja životinja za hranu.

Jedino pitanje koje postavljamo jest nadilazi li bol i patnja koju nanosimo životinjama koje upotrebljavamo za hranu ono što smatramo prihvatljivim prema praksi i običajima u poljoprivredi.

Uobičajeno je da poljoprivrednici kastriraju i žigosaju farmske životinje. To su vrlo bolni zahvati, ali ih smatramo „nužnima” jer pretpostavljamo da poljoprivrednici ne bi sakatili životinje bez razloga.

Rezultat toga je da razina pažnje koju traže zakoni o dobrobiti životinja rijetko nadilazi ono što bi razuman vlasnik ionako pružio životinji kako bi je iskorištavao na gopodarski isplativ način.

Zbog toga što životinje imaju status stvari,
smatramo „humanim” tretman koji bismo
smatrali mučenjem kad bi se odnosio na ljude.

Bismo li životinjama mogli pružiti bolju zaštitu
i kad bi one ostale u našem vlasništvu?

Svakako. Ali status životinja kao stvari tome se veoma snažno suprotstavlja. Svako je imalo značajno poboljšanje u sferi dobrobiti životinja skupo. To mora biti nešto što smo mi, kao društvo, voljni „kupiti“.

Čak i kad bismo se prema drugim životinjama odnosili bolje, još uvijek nam se postavlja temeljno moralno pitanje:

Koje je naše moralno opravdanje za to da životinje uopće tretiramo kao stvari, bez obzira na to koliko se humano prema njima odnosimo?

Zašto mislimo da je ropstvo ljudi – čak i „humano”
ropstvo – još uvijek pogrešno, ali je prihvatljivo da
posjedujemo i koristimo druge životinje?

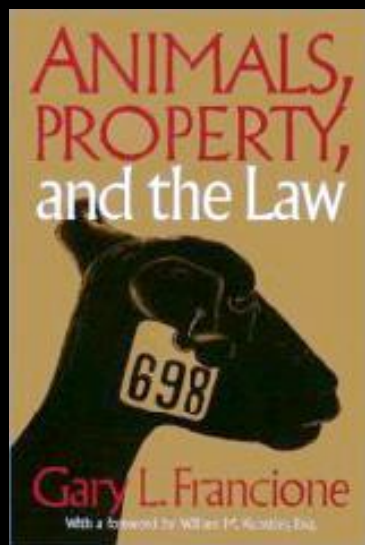
Nema moralno opravdanog razloga da nastavljamo druge životinje tretirati kao vlasništvo ljudi.

Koji je onda odgovor na ovo?

Trebali bismo prestati životinje tretirati kao stvari.

Trebali bismo *ukinuti*, a ne samo *regulirati*,
iskorištavanje životinja.

Ova prezentacija izrađena je prema knjizi:

Animals, Property, and the Law
(Životinje, vlasništvo i zakon)

Ova prezentacija nije potpuno objašnjenje stavova profesora Francionea, nego samo kratak i općenit uvod u probleme koje predstavlja status životinja kao stvari.

*Za daljnju raspravu o tome zašto druge životinje
ne bismo trebali tretirati kao svoje vlasništvo
molimo vas da pogledate našu prezentaciju:*

Theory of Animal Rights
(Teorija prava životinja)

Za daljnju raspravu o razlici između ukidanja i regulacije iskorištavanja životinja, molimo vas da pogledate našu prezentaciju:

Animal Rights vs. Animal Welfare
(Prava životinja vs. Dobrobit životinja)

Zahvaljujemo udruzi Humane Farming Association i Gail Eisnitz na fotografijama iz klaonica i tvorničkih farmi korištenim u ovoj prezentaciji.

Autorska prava © 2006-2007 Gary L. Francione.

Sva prava pridržana.

*Molimo vas da prezentaciju ne koristite
bez prethodno pribavljenog pisanog
dopuštenja autora.*

www.AbolitionistApproach.com

Verzija 1.0.1

A black and white photograph of three cows standing behind a barbed wire fence. The cows are looking towards the camera. The fence is made of several strands of wire, with the top strand being a double-strand barbed wire. The background is a plain, light-colored sky.

Za daljnju raspravu o ovim i drugim
pitanjima u vezi s pravima životinja
molimo vas da posjetite:

www.AbolitionistApproach.com